

1892-03-10

þÿ • ½ ± Á⁰ Ä ® Á¹ ¿ Â » ì³ ¿ Â Ä ¿ Å œ . ‘ Á
þÿ µ ½ Ä É • . £ Å ¼² ¿ Å » - É Ä . 3 œ ± Á

þÿ • Á µ Å ½ . Ä¹⁰ ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8397>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια
 ΝΟΜ ΣΥΜΒ
 Henry Buller
 Προϊόντα (κρασία)
 Κυπρος → Γαλλία
 → Αιχμητός
 Ηαυτη Τηκοηρηση
 Δημ έργα
 • Αρδευση
 • Αμυνια
 1000 Δικτω
 Δαίτη
 Σπυλα
 Α. Σερχιας
 Παρναμα
 Αερεσου
 Αμμοκωβιτος
 Παφος ✓
 Καρναβοστασι
 Πισσουρι
 Φωιωφια
 Καβο Γκερνω
 Οσιλασο ρεταφ
 Υγειο
 Απογραφες
 - η. αικωδισακω
 Ασω ηωμα
 Εμληματα

COOP
 Εμποριο
 γεωργια
 Παφος
 αμπελοφυξια

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
 ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ ΕΝ ΤΩ
 Ν. ΣΥΜΒΟΥΛΙΩ ΤΗ 3 ΜΑΡΤ.
 1892 Ε. Ν.

Κύρισι Νομοθέται,
 Ευτυχής λογίζομαι, διότι, συν-
 αντων ύμας ἐθάδε σήμερον. δύ-
 ναμαι να συγχαρώ ύμας ἐπὶ τῇ
 καλῇ ἐσοδείᾳ, δι' ἧς ἡ νῆσος ηὐ-
 λογήθη καὶ πάλιν πέρυσι.
 Ἐὰ σιτηρὰ ἠλαττώσαντο μὲν
 κατὰ ποσότητα τῶν κατὰ τὸ
 1890 συγκομιθέντων, ἀλλ' ἔ-
 νεκεν τῶν καλλιτερων τιμῶν,
 αἵτινες ἐπεκράτησαν διὰ πάντα
 τα εἶδη τῶν γεννημάτων, ἡ ἀ-
 ξία τῆς παραγωγῆς τῶν σιτηρῶν
 τοῦ ἔτους ὑπῆρξε μᾶλλον ἀνωτέ-
 ρα ἢ ἡ τῆς μείζονος συγκομιδῆς
 τῶν σιτηρῶν τοῦ προγενεστεροῦ
 ἔτους, καὶ, μολοντι ἡ ἐξαγωγή
 τῶν γεννημάτων ὑπῆρξε κατὰ
 πολὺ ἐλαστων τῆς κατὰ τὸ
 1890, ἐν τούτοις ἡ κατὰ ποσό-
 τητα ἐλάττωσις ἀντεσταθμισθη
 κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τῶν τιμῶν.
 Τῶν χαρουπιῶν τὸ θῆρος ὑπῆρ-
 ξεν ἐξαιρετικῶς μέγα, ἡ δὲ ποι-
 οτης καλῆ, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐξ-
 αγωγή, μέχρι τέλους τοῦ παρελ-
 θόντος Δεκεμβρίου, ὑπερέβη πά-
 ρσας τὰς μέχρι τούδε γνωστάς.
 Καὶ ὁ τρυγητὸς ὑπῆρξεν ἐπι-
 σης ὁ μέγιστος τῶν ἀναγεγομέ-
 νων ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς νήσου,
 τῆς ὡς πρὸς τὸν τρυγητὸν τοῦ
 1890 αὐξήσεώς του παρατηρου-
 μένης ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ
 αἴλου. Δυστυχῶς ὅμως ἔνεκεν
 διαφόρων αἰτιῶν, οἷα εἶπιν ἡ νέα
 Γαλλικὴ διάτιμησις καὶ ὁ ἀσθε-
 νος τρυγητὸς ἄλλων χωρῶν, αἵ-
 τινες συναγωνίζονται μεθ' ἡμῶν
 εἰς τὴν προμήθευσιν τῆς Αἰγύ-
 πτου, ἡ διὰ Κύπριακὸν αἶνον ζή-
 τησις ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπέχει
 πολὺ τοῦ να ἦνε ζωηρὰ, κατὰ
 τὰς μετρίας τιμὰς, εἰς ἃς πω-
 λῆται.

Τοῦ βάμβακος τὸ θέρος ὑ-
πῆρξεν ὡταύτως καλόν, ἀλλ' αἱ
ἐν ξέναῖς ἀγοραῖς τιμαὶ ὑπῆρξαν

χαμηλαὶ καὶ, κατὰ συνέπειαν,
πολύς βάμβαξ ἐναπομένει εἰσέτι
διαθέσιμος ἐν τῇ νήτῳ. Ὁ ὑπὸ
τῆς κυβερνήσεως εἰταγθεὶς περὶ-
πιν ἐξ Ἀμερικῆς βάμβακοσπο-
ρος διενεμήθη μεταξὺ ἀριθμοῦ τι-
νος βάμβακοπαραγωγῶν ἐν ταῖς
διαφόροις διαμερίσμασι, τὰ δὲ
ἀποτελέσματα τοῦ πειράματος
φαίνονται, ὅσον ἡδύνατό τις νὰ
ἐπιθυμῇ, ἐπιτυχῇ.

Ἐν τῇ ποσότητι τῶν παρα-
χθέντων βομβυκίων ἐπῆλθεν ἐ-
λάττωσις, χαμηλοτέρα δ' ἢ αἱ
κατὰ τὸ 1890 ὑπῆρξαν καὶ αἱ
τιμαὶ, ἃς εὔρον τὰ ἐξαχθέντα.
Αἱ καταστάσεις τοῦ προϊόντος
τῶν ἐλακίων δὲν συνεπληρώθη-
σαν εἰσέτι, ἀλλ' ἡ ἐτοδεία αὐ-
τῶν ἦν ἐξαιρετικῶς καλὴ καὶ, ἐφ'
ὅσον δύναται τις ἐπὶ τοῦ παρόν-
τος νὰ κρίνῃ, ἡ μεγίστη τῶν ὄ-
σιων ἐτγόμεν.

Λαμβανόμενα λοιπὸν ἐν συνό-
λῳ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐτους
ὑπῆρξαν ἀναμφιβόλως εὐάρεστα.
Τῇ ἐξαιρέσει δὲ τῆς ἐν ταῖς ἐξα-
γωγαῖς τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν
βομβυκίων ἐλαττώσεως, ἥς ἐμνή-
σθην ἀνωτέρω, αὐξήσις ὑπάρχει
εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς,
ἥς τὴν ἀξίαν μέχρι τέλους τοῦ
οἰκονομολογικοῦ ἐτους δύναται
τις νὰ ἀναμένῃ ἀνωτέραν τῆς
τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ 1890—91,
ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῆς
εἰσαγωγῆς παρατηρητέα ἀ-
ναμφισβήτητος ὑγιᾶς αὐξήσις, τῆς
ἀξίας τῶν εἰσαγωγῶν ὑπερβάσθη
ἤδη τὴν τῶν τοῦ προλαβόντος ἐ-
τους.

Σχετικῶς πρὸς τὰς ἀπόψεις τοῦ ἐπερχομένου θέρους, αὐταὶ μέχρις ἐσχάτων ἦσαν εὐνοϊκαί, ἀλλὰ νῦν ἐν ἀπαξαπάσῃ τῇ νήσῳ, ἐξαιρουμένου ἴσως τοῦ διαμερίστρατος Πάφου, ὑπάρχει ἀνάγκη βροχῆς μεγίστη.

Κατὰ τὸ ἔτος 1890—91, τὰ μὲν ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς 194,395 λίρ. στ., παριστῶντα αὐξήσιν 20,000 λίρ. στ. ἐπὶ τῶν τοῦ ἔτους 1889—90, τὰ δ' ἔσοδα εἰς 107,589 λίρ. στ., ὑπερβάντα τὰ τοῦ προγενεστέρου ἔτους κατὰ 1,000 περίπου λίρ. στερλίνας. Ἐξίσου δ' εὐέλπιδες μέχρι τοῦδε εἶνε καὶ αἱ κατὰ τὸ παρὸν οἰκονομολογικὸν ἔτος ἀπολαβαὶ τῶν προτέδων.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ 1892—93 τεθήσεται ἐνώπιον ὑμῶν ἐνωρίς.

Ἐν τῷ ὑπουργήματι τοῦ Γεν. Οἴκου. Ἐφόρου ἐπιλοθούσης γηρείας πέρυσιν, ἡ κυβερνήσις ἠδυνήθη νὰ κάμῃ ἐν τῷ Ἱμῆματι μεταρρυθμιστὴν τινα, οἱ ἦς, ἄνευ προσηχῆς εἰς τὴν δημόσιον δαπάνην, διωρῆσθη ὑπάλληλος πρὸς ἐπιμέλειαν τῶν γεωργικῶν βιομηχανιῶν τῆς νήσου. Μέχρι τοῦ νῦν αἱ βιομηχανίαι αὐταὶ ὑπ' οὐδενὸς ἰδιαιτέρου τμήματος ἢ ὑπαλλήλου τῆς Κυβερνήσεως τὴν φροντίδα διετέλεσαν, ἐκεῖνο δ' οὐτινος ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἣν ὁ διορισμὸς τίνος, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ παρέχῃ ἰδιόζουσαν προσοχὴν εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα, οὐτινος ἢ φροντίς θὰ ἦτο νὰ σπουδάξῃ τὰ τῆς νήσου διάφορα εἶδη καλλιέργειας, τὴν ἐκτασιν καὶ τὰς μεθόδους τῆς καλλιέργειας τῆς, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ἀγροτικὰς καὶ ποιμενικὰς περιστάσεις, δυνάμεις καὶ ἀνάγκας αὐτῆς, καὶ ὅστις

θὰ ἦτο οὕτως εἰς θέσιν νὰ κάμνη
συστάσεις καὶ νύξεις ὡς πρὸς τὸ
τί ἠδύνατο νὰ γείνη πρὸς βελτί-
ωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν, καλλιερ-
γειῶν, ὡς ἐπίσης καὶ πρὸς εἰσα-
γωγὴν νέων καλλιεργειῶν ἢ πρὸς
βελτίωσιν τοῦ εἶδους τῶν κτη-
νῶν, προβάτων καὶ λοιπῶν ζώ-
ων. Διὰ τοῦ διορισμοῦ Ἐπιμελη-
τοῦ τῶν γεωργικῶν βιομηχανιῶν
θὰ παρέχεται νῦν εἰς τὰ πράγ-
ματα ταῦτα γενικὴ καὶ συστη-
ματικὴ προσοχὴ, ἣτις θὰ συμπε-
ριλαμβάνη πάντα τὰ διάφορα εἶ-
δη τῆς γεωργικῆς βιομηχανίας.
Τὰ δὲ λεπτετέρα μέτρα πρὸς κώ-
λυσιν τῆς εἰσαγωγῆς ἢ διαδόσεως
τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα Φυλλόξήρα
γνωστῆς νόσου τῶν ἀμπέλων, ἢ

ἐπιμέλεια τῆς μεταξοβιομηχανί-
ας, ἢ φροντίς οἰωνδῆποτε μέτρων,
ἅτινα θὰ ἐλαμβάνοντο πρὸς προ-
αγωγὴν αὐτῆς, ἢ ἐπιστάσια πάν-
των τῶν ἀρδευτικῶν μέτρων, ἢ
διευθύνσις τῶν πρὸς καταστρο-
φὴν τῆς ἀκρίδος λαμβανόμενων
μέτρων θέλουσι πάντα ὑπάγε-
σθαι ὑπὸ τὴν δικαιοσύνην τῶν
καθηκόντων τοῦ νέου ὑπουργή-
ματος Ἐπιμελητοῦ τῶν Γεωργι-
κῶν Βιομηχανιῶν. Εὐέλπιστῶ,
ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ πο-
ριζώμεθα ὠφελίμους καὶ πολυτί-
μους πληροφορίας περὶ τῶν γε-
ωργικῶν συνθηκῶν καὶ δυνάμεων
τῆς Νήσου καὶ θὰ ὤμεν εἰς θέσιν
νὰ προαγάγωμεν τὰ γεωργικὰ
συμφέροντα καὶ νὰ δώσωμεν ὠ-
θησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γε-
ωργικῶν πόρων τῆς νήσου διασε-
ροτρόπως καὶ κατὰ τρόπον ἐμ-
πεδον καὶ συστηματικόν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦ νὰ
καταστῇ ἀποτελεσματικώτερα
ἢ τῆς προσφυλάξεως τακτικῆ, ἢ
πρὸ πολλῶν ἐτῶν παρεδέρθημεν
πρὸς προστασίαν τῆς σπουδαίας

καὶ προκοπταύσης αἰνοδομηγα-
νίας τῆς νήσου, ἡ Κυβέρνησις ἔ-
γει ὑπὸ σκέψιν τὸ ζήτημα τῆς
λίψεως προνοίας διὰ τὴν ὑπὸ εἰ-
δήμονος ἐπιθεώρησιν τῶν ἀμπε-
λων, ὅπως δυναθῶμεν νὰ ἐξακρι-
βώσωμεν ὅτι αὐταὶ εἶνε, ὡς πι-
στεύομεν αὐτάς, ἀπηλλαγμένα
τῆς Ψυλλοξήρας ἢ νὰ ἐξαφανί-
σωμεν πᾶν σημεῖον ταύτης, ἂν
τοιούτῳ τι εὕρισκετό που.

Πέρυσι τὴν μεταξοδομηγανί-
αν τῆς νήσου καὶ τὴν μεγάλην
σπουδαιότητα τοῦ νὰ πράξωμεν
πάν ὅ,τι δυνάμεθα, πρὸς προαγω-
γὴν τῆς ἀναζωπυρήσεως τῆς βι-
ομηχανίας ταύτης ἐν διαφόροις
μέρεσι τῆς νήσου, ἀνέφερα διεξο-
δικῶς πως, ἐν τε τῷ ἐναρκτηρίῳ
μου λόγῳ καὶ ἐν ἄλλαις ἀνακτι-
νώσει γενομέναις ὑπ' ἐμοῦ πρὸς
τὸ Συμβούλιον. Τῆ ἐμῇ δ' αἰτή-
σει τὸ Συμβούλιον ἐσχε τὴν κα-
λωσύνην νὰ θέσῃ ἐπὶ τινὰ καιρῶν
εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως

τὸν ἐτήσιον τόκον, ὃν ἀποφέρει
τὸ περίσσευμα τοῦ ἀκριδοῦ κε-
φαλαίου, πρὸς βοήθειαν καὶ προ-
αγωγὴν τῶν γεωργικῶν βιο-
μηχανιῶν. Παιῶν τὴν πρότασιν
ταύτην πρὸς τὸ Συμβούλιον, τὴν
μεταξοδομηγανίαν ἠνίχθη ὡς
μίαν ἐξ ἐκείων, εἰς ὧν τὴν ὑπε-
ρσειαν μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεί-
νου τόκου προσφορώτατα καὶ
καταλληλότατα ἤδυνάτο νὰ δι-
ατεθῇ καὶ ἀνέφερα καὶ τὴν ἰδι-
αιτέραν νύξιν, ἣν ἔκαμε κατὰ
τὸ 1888 ὁ Διοικητὴς τοῦ διαμε-
ρίσματος Πάφου ὑπὲρ ἰδρύματος
πρὸς καλλιέργειαν τῆς σησοτρο-
φίας ἐπὶ τῶν μαλλῶν ἐγκεκριμέ-
νων ἀρχῶν. Ἡ ἐπιθυμία μου νὰ
φέρω εἰς πραγμάτωσιν τὴν νύξιν
ταύτην, ὅπως βελτιωθῇ τὸ γε-
νος τῶν μεταξοσκωλήκων τῆς
νήσου καὶ καταττῆσῃ οὕτως ἡ ση-

ροτροφία ἡμῶν ἀνεξάρτητος τῆς ἀνάγκης τοῦ εἰσάγειν ἀνά πᾶν ἔτος μεταξὺσπορον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῆς παρεπομένης τῆ εἰσαγωγῆ ταύτη ὁσπίνης ὑπῆρξε μεγίστη, διὸ καὶ λαμβάνονται νῦν μέτρα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῶν Γεωργ. Βιομηχανιῶν πρὸς σχηματισμὸν καὶ διοργάνωσιν παρὰ τὴν Λευκωσίαν ἰδρύματος σηροτροφίας, διὰ μέσου, τοῦ ὁποῦ εὐελπιστῶ ὅτι ἐν καιρῷ τῷ ὄοντι ὁ ἀρχικός οὗτος σκοπὸς θέλει ἐξασφαλισθῆ. Ἔσθλον ὡσαύτως τὴν ἐπιθυμίαν νᾶ ἰδρῦτω μέσον πρὸς βελτίωσιν τοῦ παρόντος συστήματος τῶν μεταξολωστηρίων, ὅπερ νῦν ἀκολουθεῖται ἐνθάδε, ἀλλ' ὁ βραχυτάτος χρόνος, ὁ μεσολαβήσας ἀφότου ἔλαβον ἄδειαν νᾶ διεξαγάγω τὰς προτάσεις ταύτας, δὲν ἐπέτρεψε μέγροι τοῦδε τὴν διατύπωσιν καταλλήλου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σχεδίου, ἀν καὶ εὐελπιστῶ ὅτι θὰ εὑρεθῆ σχεδίων τι κατορθωτόν.

Τὸ ζήτημα τοῦ καλλιτέρου μέσου πρὸς παραγωγήν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιέργειας τῆς ἐλαίας ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐπεσχόλησε τὴν προσοχὴν τῆς κυβέρνησεως, ἐλήφθησαν δὲ μέτρα πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῆς καλλιέργειας ταύτης ἐν τῇ νήσῳ ἐν γένει καὶ ἰδίως ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις, ἐνθα ὑπάρχει σπάνις ἢ ἀνεπάρκεια ἄλλων πόρων.

Ἡ νόσος ὑφ' ἧς εἶνε προσβεβλημένοι αἱ προτοκαλέαι καὶ λεμονέαι ἐν διαφόροις μέρεσι τῆς νήσου, εἶνε ἐν ἐτὶ ζήτημα, ὅπερ ἔτυχε προσοχῆς. ὁ δ' Ἐπιμελητῆς τῶν Γεωργικῶν Βιομηχανιῶν λαμβάνει μέτρα ὅπως καταστή δυνατὸν νᾶ γείνωσι τὰ ἀναγκαῖα πειράματα πρὸς εὑρεσιν θεραπειᾶς καταλλήλου πρὸς

τάς τοπικάς περιστάσεις. Ἄν
τὰ πειράματα ταῦτα ἀποβῶσιν
ἐπιτυχῆ, τὰ ἀποτελέσματα θὰ
γίνωσι γνωστὰ, ἅπως οὕτω δυ-
νηθῶσιν οἱ καλλιεργηταὶ τῶν πορ-
τοκαλεῶν νὰ παρδείχθῶσι τὰ ὑ-
ποδειχθησόμενα θεραπευτικὰ μέ-
σα.

Νέα ἀρθευτικά ἔργα δὲν ἐπε-
χειρήθησαν διασκοῦντος τοῦ ἔ-
τους, ἀλλὰ τὰ ἤδη ὑπάρχοντα
ἐπεσκευάσθησαν, καὶ διασκοῦντος
τοῦ χειμῶνος ἐγένοντο ἐκτετα-
μένα ἐπιδορθώσεις εἰς τὸ ὑπὸ
πλημμύρας βλαβένδεμα τοῦ Μα-
νώλη ἐπὶ τῆς διώρυγος τοῦ Ἰθα-
λίου. Ἐπιτροπὴ δὲ ὁ καθαρισμός
τινῶν ἐκ τῶν ὑφισταμένων διω-
ρύγων καὶ ὅσον οὕτω θὰ ἐπιχει-
ρηθῶσιν ἐκτεταμένα ἔργα παρὰ
τὸν Στύλον ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν
γνωστῶν ὡς τῶν ἀρθευτικῶν τοῦ
Ἄγ. Σεργίου.

Τὸ ζήτημα τῆς λήψεως καὶ
ἄλλων μέτρων πρὸς βελτίωσιν
τῶν λιμένων τῆς νήσου ἔτυχε
τῆς συντόνου προσοχῆς τῆς κυ-
βερνήτεως. Δὲν ὑπῆρξεν ὁ ἀμνη-
μων καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλί-
ου τούτου κατὰ δύο ἀλλεπαλλή-
λους συνόδους ἐκφρασθείσης ἐπι-
θυμίας διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐν
Λάρνακι ἀποβάθρας, ζητήσας
συνάμα καὶ λαβῶν ἐκθέσεις καὶ
ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν λοιπῶν
κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου λι-
μένων καὶ ὄρμων καὶ τόπων φορ-
τώσεως. Ἄλλ' ἡ μεγάλη δυσκο-
λία, ἣν ἐχομεν νὰ ὑπερνικήσω-
μεν, εἶνε ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ πρὸς
ἐπιχείρησιν ἔργων φοισούτου εἰ-
δούς, ὅπερ συγνάκις συνεπάγον-
ται σπουδαίαν θαπάνην, σμικροῦ
ἔτησιου κονδυλίου μας. Ἄλλ' εὐ-
τυχῆς λογίζομεν, δυνάμενος νὰ
εἶπω ὅτι νῦν διετυπώθη σχέδιον,
δι' οὗ, ἂν ἐγκρίνητε αὐτὸ θὰ δι-

εὐαχθὴ εὐρεία καὶ σπουδαία με-
ρὶς λιμενικῶν βελτιώσεων ἐν δι-
αφόροις μέρεσι τῆς νήσου. Αὕτη
θα συμπεριβῆ οὐχὶ μόνον τὴν
ἐπίκτασιν τῆς ἐν Λάονακι ἀπο-
βάθρας, ἣς ἀναγνωρίζω τὴν ὑψί-
στην σπουδαιότητα, ἀλλ' ὡσαύ-
τως καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ἀπο-
βάθρας τῆς Λεμησσοῦ καὶ τῶς
τὰ μάλιστα χρειαζομένης βελτι-
ώσεις ἐν τοῖς λιμέσιν Ἀμμοχώ-
στου καὶ Πάφου.

Προετιμασίαι ἐγένοντο ὡσαύ-
τως καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς
φορτώσεως προϊόντων ἐν Κασα-
βοστασίῳ, ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Μόσ-
φου, διὰ τῆς ἀνεγέρσεως μικρᾶς
ἐκεῖ ἀποβάθρας, καὶ ἐν τῷ μέλ-
λοντι πρόκειται νὰ ἀνεγερθῆ καὶ
ἐτέρη ἐν Πισσουρίῳ κατὰ τὴν
μεταξὺ Λεμησσοῦ καὶ Πάφου
παραλίαν. Τὸ σχέδιον, ἕπερ ἀί-
νίττομαι, τεθήτεται ἐνώπιον ὑ-

μῶν ἐν λεπτομερείᾳ, ἂν δὲ συν-
αινέσητε εἰς αὐτὸ, θὰ δυνηθῶμεν
νὰ λάβωμεν ἀμέσως μέτρα πρὸς
ἐναρξίν τινων ἐκ τῶν ἔργων τού-
των.

Ἡ κυβένησις παρέσχεν ὡσαύ-
τως τὴν προτοχὴν αὐτῆς εἰς
τοὺς Φάρους καὶ τὴν τῶν Φά-
ρων ὑπηρεσίαν τῶν λιμένων καὶ
ἀκτῶν τῆς νήσου καὶ, πλὴν τοῦ
φάρου τοῦ ἰδρυθέντος ἐν Πάφῳ
κατὰ τὸ 1889, ὠκοδομήθη ἐφέ-
τος ἕτερος νέος, ὅστις καὶ ἀνοί-
γεται ὅσον οὐπὼ ἐν τῷ Ἀκρωτη-
ρίῳ Γραϊκῳ, ἐνθα μεγάλη ὑ-
πάρχει αὐτοῦ ἀνάγκη διὰ τὰ
τους λιμένας τῆς Νοτίου ἑκτῆς
συνάξοντα πλοῖα, ὡς ἐπίσης
καὶ διὰ τὰ μεταξὺ τῆς ἀκτῆς
τῆς Συρίας καὶ τῆς νήσου ταύ-
της πλέοντα ἰστιοφόρα.

Ἡ ὑγεία τῆς νήσου ὑπῆρξεν εὐάρεστος κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἔτους ἢ κυβερνήτης ὑπεγρεώτη νὰ ἐπιβάλη καθαριστικούς περιορισμούς ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἀντιπεραν ἀκτῆς προελεύσεων, συνεπεία τῆς ἐν τισὶ μέρεσι τῆς Συρίας καὶ Ἀνατολῆς ἐξασκοῦθῆσεως τῆς ἐπιδημικῆς χολέρας. Μετὰ χάρας ἐν τούτοις λέγω, ὅτι ἐντὸς τῶν τελευταίων ὀλίγων ἡμερῶν ἠδυνήθημεν νὰ ἀρωμεν καὶ τοὺς ἐναπολειπομένους καθαριστικούς περιορισμούς.

Τὴν ὕην παρελθόντος Ἀπριλίου ἐγένετο ἡ ἀπογραφή τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε τὸ μάλα εὐάρεστον, τῶν καταστάσεων δεικνυσουσῶν ὅτι ὁ πληθυσμὸς ὑῤῷσεν ἀπὸ 183,350 εἰς ἃς ἀνήρχετο κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1881 γενομένην ἀπογραφήν, εἰς 209,291 παριστώσας αὐξήσιν 23,661 ψυχῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή, ἡ διορισθεῖσα ὅπως ἐρευνήσῃ τὰ ταῦ κτηματολογικὸν συστήματος τῆς νήσου ταύτης καὶ ἄλλα ζητήματα σχετιζόμενα μετὰ τοῦ κτηματολογικοῦ Τμήματος, ἐπέρανε καὶ ἀπέστειλε τὴν ἐκθέσιν τῆς εἰς δύο μέρη. Ἡ ἐκθεσις αὕτη, ἥτις εἶναι πολυτιμοτάτη, τεθήσεται ἐνώπιον ὑμῶν. Ἡ ἐπιτροπή ποιεῖται πολλὰς σπουδαίας καὶ ὠφελίμους συστάσεις, αἵτινες ἐτύχον τῆς συντόνου σκέψεως τῆς κυβερνήσεως ταύτης. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σκέψεως ταύτης ὑπεβλήθη ὑπ' ἐμοῦ, ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐκθέσεως, εἰς τὴν κυβερνήσιν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος.

Ἡ δ' ἐπιτροπή, ἡ διορισθεῖσα ὅπως ἐρευνήσῃ τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῶν δαπανῶν τμημάτων τινῶν τῆς κυβερνήσεως, ἀπέστειλε πρῶτην ἐκθέσιν, ἀφο-

ρώσαν τὰ τμήματα εκείνα, εἰς
ἃ μέχρι τοῦδε ἐξετάθη ἡ ἐρευνά-
της, ἀλλὰ πολλή ἐργασία ἐνα-
πομένει εἰσέτι νὰ γείνη, πρὶν ἢ
ἡ ἐρευνα ἀγθῇ εἰς πέρας.

Τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐ-
φαρμογὴν τῶν πέρυσιν ἐπιψηφι-
σθέντων νόμων, σχετικῶς πρὸς
τὸν διορισμὸν καὶ τὴν πληρωμὴν
Ἀγροφυλάκων καὶ τὸν διορισμὸν
καὶ τὰ καθήκοντα Λουκτάρηδων
τῶν χωρίων, ἐλήφθησαν, ἐγένον-
το δὲ καὶ προετοιμασθαι, ὅπως
καταστή δυνατὸν, ἵνα αἱ κύρι-
αι διατάξεις τῶν νόμων τούτων
τεθῶσιν ἐν ἐνεργείᾳ ἐν ταῖς λε-
πτομερείαις αὐτῶν κατὰ τὴν
1ην Ἀπριλίου. Πιστεύω, ὅτι τὰ
μέτρα ταῦτα θὰ ἀποβῶσι πάρο-
χα μεγίστης ὠφελείας πολλα-
πλῶς, ἰδίᾳ ὁμῶς ἐν τῇ προστα-
σίᾳ τῆς περιουσίας τῶν χωρικῶν
καὶ τῇ προαγωγῇ τῆς ἐν ταῖς
χωρίαις εὐταξίας καὶ τῆς εὐκο-
λίας καὶ ἀνέσεως τῶν κοινοτή-
των τῶν χωρίων.

Μεταξὺ τῶν ἐνώπιον ὑμῶν
ἀγθισσομένων μέτρων ἔσται καὶ
ἐν πρὸς προαγωγῇ τῆς δημοσίου
εὐκλείας καὶ ὑγείας ἐν ταῖς χω-
ρίαις, παρεχουμένης εἰς τὰς ἐπι-
τροπὰς αὐτῶν τῆς ἐξουσίας, ὑ-
πὸ κατ'ἀλλήλους περιορισμοῦς, νὰ
προνοῶσι περὶ τῆς ἐπικευῆς καὶ
καὶ διατήρησεως τῶν ὁδῶν καὶ
τῆς γενικῆς καθαριότητος τῶν
χωρίων

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἤδη
ληφθέντων μέτρων πρὸς κατα-
στολὴν τῶν ἐγκλημάτων βίας,
εἰσαγθῆσεται νομοσχέδιον ἀπα-
γορεύον τὴν ὑφ' αἰουδῆποτε ἄνευ
ἀδείας κατοχὴν πυροβόλων. Τοῦ
νόμου τούτου, καθὼς δοκιμαστι-
κοῦ μέτρου, αἱ διατάξεις πρόκει-
ται νὰ ἐφαρμοσθῶσι κατὰ πρῶ-
τον εἰς τὰ διαμερίσματα Λε-
μησοῦ καὶ Πάρου. Ὡν τὴν κα-
τάστασιν ἔφερα εἰς γνῶσιν τοῦ
Συμβουλίου πέρυσιν.

Ἐν ἔτι μέτρον, ὅπερ τεθήσεται ἐνώπιον ὑμῶν εἶνε τὸ περὶ λήψεως προνοίας διὰ τὴν στρώσιν Διακλαδώσεων πρὸς σύνδεσιν ἀποκέντριων χωρίων κυρίων Ὀδῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, οἷα ἡ γενόμενη παραδεκτὴ κατὰ τὴν στρώσιν τῶν Ὀδῶν, τῶν γνωστών ὡς τὸ σύστημα τῶν Ὀδῶν τῶν Οἰνοφόρων χωρίων Λεμησσῶ.

Νῦν δὲ κηρύσσω τὴν ἐναρξίν τῆς συνόδου.